

**LANDSTINGETS
OMBUDSMANDS
BERETNING
FOR 2000**

24-6 Førtidspension. Sagsbehandlingstid.

A ansøgte den 24. oktober 1995 K kommune om tildeling af førtidspension. Da A ikke havde modtaget svar på sin ansøgning, klagede A den 26. april 1999 til Ombudsmanden.

Ombudsmanden fandt, at K kommune allerede på tidspunktet hvor A's arbejdsprøvning blev stoppet, den 12. november 1997, burde have vurderet, om der var andre muligheder for tilpasning af A til arbejdsmarkedet, alternativt have truffet afgørelse i A's ansøgning om førtidspension. Ombudsmanden fandt det overordentligt kritisabelt, at der gik over 4 år til behandling af A's ansøgning om førtidspension.

Ombudsmanden fandt det endvidere uacceptabelt, at en sag om førtidspension, nu socialpension, kunne henligge uberørt i en periode på et år. Ombudsmanden henstillede, at kommunen indførte tilstrækkelige erindringssystemer, således at man kunne undgå, at sager, der er under behandling, ligger stille i længere tid.

Ombudsmanden noterede sig i øvrigt, at det ikke af K kommunes sagsakter fremgik, om A udtrykkeligt var blevet orienteret om, at det var nødvendigt for hendes muligheder for at få tildelt førtidspension, at kommunen fik en ny vurdering af hendes psykiske tilstand.

Ombudsmanden fandt endelig, at K kommune ved behandling af sagen havde begået så store forsømmelser, at der var anledning til at indberette forholdet for Grønlands Landsting og Landsstyret, jfr. landstingsloven om Landstingets Ombudsmand, § 10, stk. 1. (J. nr. 11.24.20.1/031-99)

A henvendte sig personligt til mig den 26. april 1999. A ønskede at klage over K kommunes sagsbehandlingstid i forbindelse med hendes ansøgning om førtidspension i 1995, samt K kommunes sagsbehandlingstid i forbindelse med hendes brev af 12. oktober 1998 til socialudvalget i K kommune.

Herudover ønskede A at klage over, at K kommune havde krævet en skriftlig begæring om aktindsigt.

Det fremgår af A's brev af 12. oktober 1998, at A i oktober 1995 søgte om førtidspension. Brevet har overskriften "Klage over langsommelig

sagsbehandling af ansøgning om førtidspension”. Brevet er stemplet indgået i K kommune den 12. oktober 1998, og herefter indgået i socialforvaltningen den 14. oktober 1998.

Til brug for min vurdering af, om A's klage gav tilstrækkelig anledning til undersøgelse, anmodede jeg ved brev af 17. maj 1999 K kommune om at udlåne kommunens sagsmappe vedrørende A.

K kommune fremsendte den 9. juni 1999 kommunens sagsmappe vedrørende A.

Af sagsmappen fremgår følgende:

A udfyldte den 24. oktober 1995 “Ansøgningskema til social førtidspension”. Af skemaet fremgår det, at årsagen til ansøgningen er arbejdsløshed, samt at A sidst har været beskæftiget i maj - juli 1995 som vikar på “...”. Det fremgår endvidere, at der ikke har været foretaget revalideringsforsøg eller arbejdsprøvning.

Det fremgår af journalarket, at A den 9. oktober 1995 henvendte sig til K kommune for at søge om førtidspension. Det fremgår videre, at man på gruppemøde den 19. oktober 1995 afgjorde, at A skulle underskrive en ansøgning om førtidspension. Det er endelig den 2. november 1995 noteret, at der er søgt om førtidspension, og at sagen er “rød”.

K kommune skrev den 7. december 1995 til Lægeklinikken med anmodning om lægeerklæring i forbindelse med ansøgning om førtidspension til A.

Lægeklinikken skrev den 8. marts 1996 lægeerklæringen. Denne indgik i socialforvaltningen den 12. marts 1996.

Lægeerklæringen konkluderer følgende:

“Jeg synes, at vi her har en kvinde, som er yderst ressourcestærk, har gennemgået 2 fulde uddannelser, og hvor man nok bør gøre en indsats for at få patienten revalideret, eventuelt en arbejdsprøvning.”

Den 10. april 1996 er det noteret i journalarket, at A efter flere indkaldelser har henvendt sig. Man udfyldte ansøgningen om førtidspension og sendte den videre til arbejdsmarkedskontoret.

I socialforvaltningens ansøgning til arbejdsmarkedskonsulenten vedrørende “vurdering af revalidering optræningsmuligheder i. f. m. at A ... har søgt om social førtidspension”, er anført følgende:

“Vedlagt ansøgningskema af 241095 samt kopi af lægeerklæring af 08.03.96.”

Af det vedlagte ansøgningskema fremgår følgende:

“... ”

Det ansøgte:

Ansøgning om revalidering med SIK mindsteløn for A ..., 40 timer pr. uge i 6 måneder, i h. t. LTF. nr. 10, med henblik på ansøgning om førtidspension.

Henvendelsesårsag:

Ansøgning om arbejdsprøvning i forbindelse med pensionsansøgning af den 9.10.95.

“... ”

Helbredsmæssigeforhold:

A har døjet med psykiske problemer i flere år på grund af, at hun ikke har været stærk nok til at klare sin tilværelse på, både socialt, psykisk og økonomisk.

...

A har let slidgigt i begge knæ, ellers er hun sund og rask.

...

Ressourcer:

A har altid haft svært ved at klare sig selv både psykisk og økonomisk. Hun har i mange år døjet med psykiske problemer i forbindelse med sin mors død, og sit barns anbringelse i sin tid. Barnet blev anbragt, da hun ikke kunne overkomme rimelig pasning af sin søn. Nu klarer hendes søn sig selv og det er på tide, at A kommer på arbejdsmarkedet, således hun kan genplaceres inden for sit fag, hvilket hun er interesseret i at prøve.

Efter lægens anbefaling er hun en ressourcerig pige med 2 uddannelser bag sig.

Da hun har slidgigt i knæene er det ønskeligt, at hun placeres inden for Kontorfa-

get.

Handlingsplan/formål:

For at opnå, at A får et fast arbejde indenfor sit fag og derved får sin selvtilid og selvspekt forbedret.

Indstilling:

Godkendelse af ansøgningen.”

Af arbejdsmarkedskonsulentens svar til socialforvaltningen, dateret den 10. april 1996, fremgår følgende:

“Vedlagt returneres ansøgning om førtidspension fra A i udfyldt stand. Jeg skal i den forbindelse indstille, at der søges om arbejdsprøvning, idet ansøgeren har 2 uddannelser, som hun vil kunne gøre brug af. Hun oplyser dog, at hun ikke længere kan blive beskæftiget med børn, da hun bliver meget træt, men hun har til gengæld også en uddannelse inden for handel og kontor. Da hun har slidgigt i knæene, vil det være passende, om man placerede hende inden for kontor, således hun kan genplaceres inden for sit fag, hvilket hun også er interesseret i at forsøge.”

Det fremgår af sidste side af ansøgningskemaet til førtidspension, som er dateret den 18. april 1996, at forvaltningens indstilling lyder på ansøgning om arbejdsprøvning for at forsøge at genplacere ansøgeren på arbejdsmarked.

Af en lægeerklæring vedrørende A fra Dronning Ingrid's Hospital, psykiatrisk afdeling, dateret den 23. april 1996 fremgår følgende:

“Patienten er blevet henvist til os af Dr. ...B... under diagnosen endogen depression. Henvisende læge mener, at patienten er for ung og ressourcestærk til at kunne anbefales som førtidspensionist.

Patienten har en besværlig opvækst. Og også et besværligt liv som enlig mor, mest på grund af økonomiske problemer. Tidligere indlagt i '84 efter affektreaktion på opsigelse fra job. Diagnosen var neurosis characterogenes.

Har alle tider været nærtagende og tenderer til at reagere på krænkelser med gråd. Ingen speciel høj selvtægtelse eller selvspekt.

Hendes liv har været præget af forsørgerbyrden som enlig mor med lav løn og økonomiske problemer. Har også på nogle af de arbejdspladser hun har prøvet, følt sig meget presset og stresset og været grådlabil.

Er usikker på hvordan hun skal klare dagen og vejen, har oplevet situationen med social hjælp som stærkt belastende.

Patienten er i neutralt stemningsleje. Virker som en meget bange, selvusikker person uden selvtægtelse.

Konklusionen er, at det drejer sig om en 45-årig kvinde med en traumatiserende opvækst og liv med meget få ressourcer og meget skrøbelig psyke som ikke er i stand til at hævde sig, og i arbejdssituation frembyder gentagne umodne reaktioner. Er resourcesvag.

Bør indstilles til førtidspension.”

Det fremgår af journalarket, at A henvendte sig den 13. juni 1996 for at forhøre sig om psykiaterens udtalelse ville blive medtaget i vurderingen af hendes ansøgning om førtidspension. Der er videre anført, at sagsbehandleren har forespurgt arbejdsmarkedskontoret, om arbejdsmarkedskontoret skulle revurdere sagen. Arbejdsmarkedskontoret mente ikke, at dette var nødvendigt.

Af journalarket fremgår det, at sagsbehandleren den 4. november 1996 har færdiggjort ansøgningen til “reva” om arbejdsprøvning i forbindelse med A’s ansøgning om førtidspension.

Det fremgår af et dokument på sagen, at “TFU-reva” på møde den 21.11.96 bevilger arbejdsprøvning med 40 timer ugentligt i 6 måneder til afklaring af A’s erhvervsevne.

K kommune skriver herefter den 26. november 1996 til A. Det fremgår af brevet at:

“... ”

Du bedes rette henvendelse til arbejdsmarkedskonsulenten ..B.. på arbejdsformidlingen, som i samarbejde med dig vil forsøge at finde en egnet arbejdsplacering.

Efter endt arbejdsprøvning vil din ansøgning om førtidspension kunne færdigbehandles.”

Det fremgår ikke af sagen, hvornår A rettede henvendelse til arbejdsformidlingen. Det fremgår ej heller af sagen, at A efterfølgende er blevet indkaldt til møde på arbejdsformidlingen.

Det fremgår af journalarket, at A den 30. januar 1997 har fået tilbudt et arbejde som pædagog på et kollektiv, samt at hun senere kan prøve på et kontor som arbejdsprøvning.

Det fremgår endvidere af sagen, at A starter arbejdsprøvning ved ... den 2. juli 1997, samt at denne arbejdsprøvning forventes at slutte den 1. januar 1998.

Af et notat fra arbejdsmarkedskonsulenten til Socialforvaltningen dateret den 28. august 1997 fremgår det, at A er sygemeldt i 2-4 uger.

Af et notat dateret den 11. september 1997 fra arbejdsmarkedskonsulenten til Socialforvaltningen fremgår det, at A starter arbejdsprøvningen påny den 15. september 1997.

Af notat af 8. oktober 1997 fra Arbejdsmarkedskonsulenten til Job- og vejledningscenteret fremgår det, at A har ønsket at skifte arbejde, således at hun de 3 sidste måneder af arbejdsprøvningen kommer til at arbejde et andet sted. Det fremgår af samme notat, at A skal starte ved ... den 6. oktober 1997.

Af notat af 12. november 1997 fra Arbejdsmarkedskonsulenten til Socialforvaltningen fremgår det, at A ikke har været på arbejde siden den 3. no-

vember 1997, samt at arbejdsprøvnningen derfor anses for stoppet. Det anføres afslutningsvis i notatet at:

“Arbejdsprøvnningen anses nu som stoppet og mislykket, da pågældende ikke er interesseret i at starte et nyt sted. Der er ca. 1 måned og 10 dage tilbage af det bevilgede.

Hun er dags dato blevet registreret som arbejdsledig og har fået udleveret stempelekort.”

Den 12. juni 1998 udfærdiger K kommune en henvisning til psykolog for A. Det fremgår ikke af henvisningen, om formålet med henvisningen er at få en vurdering af A's psykiske tilstand til brug for hendes ansøgning om førtidspension.

Det er på journalarket anført, at man den 2. december 1998 har skrevet til psykiatrisk afdeling med anmodning om en vurdering af A's psykiske tilstand. Dette brev findes ikke på sagen.

Af et udateret notat på sagen fremgår det, at man den 14. oktober 1998 har modtaget en klage over langsommelig sagsbehandling. Det fremgår videre, at den omgående skal besvares, samt at psykiatrisk afdeling skal rykkes for svar på brev af 4. december 1998.

Den 10. marts 1999 rykkes psykiatrisk afdeling for svar på K kommunes anmodning om en vurdering af A's psykiske tilstand og arbejdsevne. Dronning Ingrid's Hospital, psykiatrisk afdeling, svarer ved brev af 15. marts 1999. Heraf fremgår blandt andet følgende:

“Vedrørende hendes arbejdsevne må det være rimeligt, at hun arbejdsprøves.”

Af et brev af den 19. marts 1999 fra Dronning Ingrid's Hospital, psykiatrisk afdeling, til K kommune fremgår følgende:

“Idet jeg henviser til vores telefoniske samtale af dags dato, vil jeg bekræfte, at A passer sin behandling hos psykolog ..C.. og udviser et stabilt og motiveret adfærd. På nuværende tidspunkt kan vi ikke udtale os om patientens tilstand og eventuel berettigelse til førtidspension, hvorfor vi må vende tilbage til sagen i juni 1999, da behandlingsforløbet afsluttes i medio juni.”

Det fremgår endelig af sagen, at K kommune den 8. juni 1999 besvarer A's klage over langsommelig sagsbehandling. Af dette brev fremgår følgende:

“Allerførst vil vi beklage det langsomme svar.

Vi har forsøgt at skitsere sagens gang som vi har kunnet se den i journalen. Har du nogen kommentarer til den, er du velkommen til at komme med dem.

Som du kan se af tidsbeskrivelsen, er der rent faktisk sket noget i din sag, men det har primært været skriftligt mellem de forskellige instanser, hvorfor du ikke har lagt mærke til det.

Det forklarer dog ikke, at der ikke er sket noget fra november 97 til december 98 og ved gennemgang af journal, findes der ingen forklaring.

Det der vil ske nu, er at en vurdering fra A1 afventes efter du har afsluttet din samtalerække dernede. Derefter vil din ansøgning om førtidspension blive færdiggjort.”

Af den vedlagte oversigt fremgår følgende:

“091095 Ansøgning om førtidspension startes.

120396 Modtaget lægeerklæring.

100496 Pgl. møder op efter flere forgæves indkaldelser.

130696 Kontakt til arbejdsmarkedskontoret om eventuel revurdering af arbejdsprøvning.

041196 Færdiggjort ansøgning om arbejdsprøvning.

211296 Fået bevilget arbejdsprøvning i TFU reva.

300197 Er blevet tilbudt arbejde som pædagog i Skal så eventuelt senere arbejdsprøves på kontor.

020797 Bevilget arbejdsprøvning og starter denne dag i

050997 Pgl. ønsker selv af stoppe arbejdsprøvning, da hun er deprimeret. Sygemeldes efterfølgende.

150997 Fortsætter arbejdsprøvningen på

061097 Arbejdsprøvning på ... stoppes og der skiftes til

121197 Arbejdsprøvning stoppet.

021298 Notat om at tidligere sendt brev til lægeklinikken, er sendt forkert - skulle have været til A1. Derfor sendt videre dertil.

100399 Rykket A1 for svar på brev fra december 98.

170399 Modtaget brev fra A1, hvor de skriver at de vil komme med en udtalelse i juni 99."

Jeg meddelte ved brev af 24. september 1999 K kommune, at jeg havde besluttet at realitetsbehandle A's klage over kommunens sagsbehandlingstid. Jeg anmodede samtidig kommunen om at kommentere sagens forløb herunder at beskrive hvilke ekspeditioner, der normalt foretages fra det tidspunkt, hvor ansøgningen er færdigudfyldt, og til der foreligger en ansøgning om arbejdsprøvning.

Jeg anmodede endvidere kommunen om at oplyse, hvorfor sagen tilsyneladende har ligget stille fra arbejdsprøvningen er blevet stoppet den 12. november 1997 og til begyndelsen af december 1998. Jeg anmodede ligeledes kommunen om at oplyse, hvorledes sagsforløbet normalt er, når en arbejdsprøvning stoppes.

For så vidt angår det af A anførte, at K kommune ikke havde besvaret hendes brev af 12. oktober 1998, anmodede jeg K kommune om at redegøre for årsagen til, at brevet først besvares efter godt 9 måneders forløb.

Jeg skrev endelig til K kommune, at der ikke af kommunens sagsakter eller journalark fremgik at være registreret noget for så vidt angår A's anmodning om aktindsigt. Jeg anmodede kommunen om at kommentere spørgsmålet omkring aktindsigt.

Jeg rykkede kommunen for svar ved brev af 15. november 1999, 16. december 1999 og 11. februar 2000.

K kommune svarede ved brev af 22. februar 2000. Af svaret fremgår følgende:

"...

Indledningsvis skal K kommune dog beklage den sene besvarelse af Ombudsmandens henvendelser.

...

For at forsøge at skabe et overblik over hvad der rent faktisk er sket i sagen vedr. ansøgningen om førtidspension, er der vedlagt en oversigt over bevægelser i sagen. Denne giver et godt billede af hvad der er passeret i sagen.

K kommune kan medgive at der i perioder er huller i sagsbehandlingen. Desværre kan baggrunden for disse ikke belyses, da sagsbehandleren ikke længere er ansat i socialafdelingen.

Med hensyn til perioden i punkt 3 [fra 12. november 1997 til december 1998], ses at være sket noget i sagen, men det har vedrørt vurdering af en eventuel psykologbehandling i kommunalt regi.

Ad. 2

Når en borger søger om førtidspension, skal (rødt) hovedskema (er vedlagt) underskrives og udfyldes sammen med sagsbehandler. Alternativt kan borgeren tage skemaet med hjem og udfylde det. Dato for ansøgning vil herefter være når skemaet modtages i kommunen.

-Lægerklæring indhentes.

-(Blåt) ansøgningsskema (er vedlagt) udfyldes sammen med borgeren - denne sendes efterfølgende til arbejdsformidlingen sammen med lægeerklæring.

-Arbejdsformidlingen vurderer tilpasning / gentilpasning til arbejdsmarkedet.

-Sagsbehandler laver oplæg til Tværfagligt Samarbejdsudvalg vedr. revalidering (TFU reva) på baggrund af fornyede samtaler med borgeren vedr. ønsker / Muligheder i forhold til en revalidering.

Ad. 4

Et normalt sagsforløb er afhængig af den enkelte sag og den efterfølgende vurdering vil derfor altid være individuel. Ombudsmandens anmodning om beskrivelse af et "normalt" sagsforløb er på denne baggrund noget vanskelig at besvare. Sagen kan f.eks. vedrøre en arbejdsprøvning der er igangsat uden en forventning om at den færdiggøres. En sådan sag vil typisk blive afsluttet med denne konklusion. Normalt vil en arbejdsprøvning dog blive igangsat med formodning om at denne afsluttes.

Ad. 5

Der er ingen saglige begrundelser for at K kommune ikke besvarer brevet før 9 måneder efter modtagelsen. Det der konkret er sket, er at andre sagsbehandlere blev opmærksom på at brevet lå ubesvaret i sagen og det blev herefter besvaret hurtigst muligt.

Ad. 6

Det er endog meget beklageligt at det ikke fremgår af hverken notater eller journalnotater at der har været anmodning om aktindsigt.

K kommune's kendskab til anmodningen om aktindsigt har kommunen kun fra Deres sagsnotat af d. 27. april 1999, hvoraf det fremgår at A havde henvendt sig til sin sagsbehandler og anmodet om aktindsigt, men var blevet afvist med begrundelse i at hun ikke havde søgt skriftligt om dette. Dette er naturligvis stærkt beklageligt og burde ikke være forekommet.

K kommune forsøger i videst mulige omfang at gennemføre, at sagsbehandlingen varetages så korrekt som muligt, og sagsbehandlingsprocedurer som f.eks. notatpligt, regler om aktindsigt osv. bliver til stadighed indskærpet overfor sagsbehandlerne.

Vi tilstræber til stadighed, at K kommune skal leve op til bestemmelserne i lovgivningen og har heldigvis et indtryk af, at langt størstedelen af sagsbehandlingen foregår korrekt og til borgernes tilfredshed.

I vores fortsatte bestræbelser på at forbedre Socialforvaltningens sagsbehandling håber vi på jeres positive og konstruktive støtte."

Af den vedlagte liste fremgår følgende:

"091095 A henvender sig og søger om førtidspension
120396 Lægeerklæring indgået i forvaltningen

100496 Kl. kommer efter flere indkaldelser. Ansøgning om førtidspension udfyldes og sendes til arbejdsmarkedskontoret sammen med lægeerklæring af 8. marts 96
180496 Underskrevet oplysninger på arbejdsformidlingen.

230496 Brev fra A1 med beskrivelse af klientens psykiske tilstand og med konklusion om at kl. bør indstilles til førtidspension.

130696 Kl. forespørger om psykiaterens udtalelser vil komme i betragtning (i ansøgning om førtidspension), hvilket bekræftes. Efterfølgende kontakt til arbejdsmarkedskontoret om revurdering er nødvendig, hvilket det ikke skulle være.

041196 Ansøgning om arbejdsprøvning færdiggjort.

211196 Ansøgning om arbejdsprøvning behandlet på TFU reva og bevilget med 40 timer ugentligt i 6 måneder.

030197 Sagsnotat om at ansøgning om arbejdsprøvning i ½ år er bevilget.

300197 Kl. forespørger om jobtilbud skal modtages, hvilket hun får at vide at hun kan og at hun efterfølgende kan arbejdsprøves på et kontor.

020797 Starter d.d. i arbejdsprøvning på . Forventes at afslutte d. 1.1.98.

280897 Orientering fra arbejdsformidling om at kl. er sygemeldt fra d. 27. aug 97 og 2-4 uger frem. Skulle være psykisk betonet. Kl. ønsker selv at det bliver i fulde 4 uger. Skal komme d. 26. sept. 97 til arbejdsformidlingen igen.

050997 Kl. siger at hun gerne vil holde op med at arbejde, da hun er deprimeret.

110997 Orientering fra arbejdsformidling om at kl. nu selv har henvendt sig telefonisk og sagt at hun vil fortsætte arbejdsprøvning i ... og at hun starter d. 15. sept.97.

150997 Besked fra arbejdsformidlingen om, at kl. starter i arbejdsprøvning igen i

...
081097 Orientering fra arbejdsformidling om at kl. flytter arbejdsprøvning fra ... til ... fra d. 6. okt. 97.

191097 Kl. holder ferie fra 16. - 23. okt. 97.

121197 Kl. giver til kende at hun ikke bryder sig om at være i Arbejdsformidlingen har stoppet arbejdsprøvning og den betragtes som mislykket, da hun ikke ønsker at starte et nyt sted. Der er 1 måned og 10 dage tilbage af oprindelig ansøgning.

120698 Henvisning til psykolog afleveres til afdelingsleder.

240698 Møde med psykolog om henvisning. Resultatet er at kl. bør have behandling på A1.

240898 Kl. forklarer resultatet af møde vedr. henvisning til psykolog og hun fortæller at hun har en aftale på onsdag

021298 Brev til A1 med anmodning om vurdering af arbejdsevne i forhold til den psykiske tilstand.

100399 Rykker til A1

150399 Brev fra A1 med kort beskrivelse af hvad der er sket vedr. kl. samt henstilling om at arbejdsprøvning må være rimelig.

190399 Brev fra A1 om at de vil vende tilbage i juni 99, hvor behandlingsforløbet afsluttes.

120699 Brev fra A1 om at kl. er forsøgt indkaldt, men at hun har sagt at der ligger 2 attester i forvejen og finder at det er rigeligt.

111199 Sag behandlet på TFU reva

181199 Sag behandlet på SU

191199 Brev med afgørelse fra SU sendt til kl."

A skrev den 17. februar til mig. Af brevet fremgår følgende:

"Jeg sender dig en kopi af min afslag af min ansøgning om førtidspension, da jeg mente, at behandlingen af dette var for dårligt.

1. At jeg ikke har medvirket til at, belyse min ansøgning var der ikke stik i, idet jeg personlig har været nede i kommunen op til mindst 20 gange, for at bede Dem,

om at give mig et svar på min ansøgning. Jeg har snakket med foruden Socialudvalgsformand, Kommunaldirektøren, Socialchefen, afdelingslederen samt min sagsbehandler.

2. At jeg har nægtet, at komme til en samtale på A1, var det fordi der i forvejen var en udtalelse fra A1. Jeg har ligeledes ikke fået oplyst, at betingelsen var en udtalelse fra A1. I det forbindelse vil jeg nævne, at jeg har fået et afslag om, at benytte kommunens psykolog, da De mente, at jeg var psykisk for dårligt.

Det jeg vil frem med dette brev er, at jeg synes sagen er blevet meget dårlig behandlet. Alene forløbet har været i over 4 år, siger sig selv, hvor utilfredsstillende ansøgningens gang har været.

At jeg ikke har benyttet min ret til, at klage over afgørelsen er jeg kede af, er det fordi jeg fik psykisk nedtur efter, jeg har fået svaret. Jeg ved det er forkert.

Jeg håber inderlig, at med denne henvendelse vil give en forståelse for, at jeg stadigvæk føler, at jeg blev meget dårlig behandlet af kommunen.”

A vedlagde kommunens afslag til hende samt en lægeerklæring fra psykiatrisk afdeling dateret den 23. april 1996.

Kommunens afslag er dateret den 19. november 1999. Af afslaget fremgår følgende:

“Ansøgning om social førtidspension.

Socialudvalget behandlede på møde den 18. november 1999 Deres ansøgning om social førtidspension.

Socialudvalget besluttede at give afslag, i henhold til Landstingsforordning nr. 8 af den 22. oktober 1990 om sociale pensioner og ældreinstitutioner m.v. §§ 4 og 5, med den begrundelse at du ikke på en rimelig måde har medvirket til at få sagen vedr. ansøgning om førtidspension, belyst, da du har nægtet at komme til samtale på A1 for at udfærdige erklæring.

Denne afgørelse kan inden 4 uger fra modtagelsesdatoen indbringes for Det sociale Ankenævn, Boks 1015, 3900 Nuuk.”

Den vedlagte lægeerklæring er citeret ovenfor.

Jeg udtalte følgende:

“1. K kommunes sagsbehandlingstid til behandling af A's ansøgning om førtidspension.

A udfyldte den 24. oktober 1995 “ansøgningsskema til social førtidspension”. Jeg lægger til grund, at det er denne dag, A ansøger om førtidspension.

K kommune har oplyst, at der er forskellige oplysninger, der skal indhentes før ansøgning om førtidspension kan afgøres.

Borgeren skal udfylde rødt hovedskema sammen med sagsbehandleren, der skal indhentes lægeerklæring og efterfølgende skal ansøgningsskema udfyldes. Dette sendes sammen med lægeerklæringen til arbejdsformidlingen, som vurderer, om ansøgeren kan tilpasses eller gentilpasses til arbejdsmarkedet. Herefter udarbejder sagsbehandleren et oplæg til Tværfagligt Samarbejdsudvalg vedrørende revalidering.

Som sagen foreligger oplyst for mig, lægger jeg til grund, at A ansøger om førtidspension den 24. oktober 1995. Det fremgår af journalarket, at man den 4. november 1996 har færdiggjort ansøgningen til “reva” om arbejdsprøvning. Den 21. november 1996 bevilges A arbejdsprøvning.

Det forekommer mig at være meget lang tid, der medgår, til dels at udfærdige ansøgningskemaet om førtidspension og dels at få færdiggjort ansøgningen til "reva" om arbejdsprøvning.

Det fremgår endvidere af sagen, at A starter arbejdsprøvningen den 2. juli 1997. Det fremgår af notat af 12. november 1997 fra arbejdsmarkedskonsulenten til socialforvaltningen, at arbejdsprøvningen anses for stoppet og mislykket.

Det fremgår ikke af sagen, om K kommune herefter på noget tidspunkt har foretaget en vurdering af A's arbejdsprøvning. Det fremgår ej heller af sagen, om K kommune har vurderet, om der var andre muligheder for A's gentilpasning til arbejdsmarkedet.

Det er min opfattelse, at K kommune burde have vurderet udfaldet af arbejdsprøvningen umiddelbart efter, arbejdsprøvningen blev stoppet. Det er ligeledes min opfattelse, at kommunen samtidig burde have overvejet, om man skulle forsøge med en anden form for tilpasning af A, alternativt have truffet afgørelse vedrørende A's ansøgning om førtidspension.

Herefter har der ikke været sagsbehandling der vedrørte A's ansøgning om førtidspension, før det den 2. december 1998 er noteret i journalarket, at man har skrevet til psykiatrisk afdeling om vurdering af A's psykiske tilstand.

Dronning Ingrid's Hospital har den 15. marts 1999 skrevet til K kommune, at man ikke på daværende tidspunkt kunne udtale sig om patientens psykiske tilstand, men at det vedrørende hendes arbejdsevne må være rimeligt, at hun arbejdsprøves.

Dronning Ingrid's Hospital skrev den 19. marts 1999 til K kommune, at A fortsat gik til behandling hos psykolog, samt at man ikke kunne udtale sig om patientens tilstand, og eventuel berettigelse til førtidspension, men at man vil vende tilbage til sagen i juni 1999, når behandlingen var afsluttet.

Det fremgår herefter af K kommunes brev til mig af 22. februar 2000, at K kommune den 12. juni 1999 har modtaget brev fra psykiatrisk afdeling om, at klienten er forsøgt indkaldt, men at klienten mente, at der i forvejen forelå to erklæringer, og at klienten mente, at dette var tilstrækkeligt.

K kommune traf den 18. november 1999 afgørelse i A's sag om førtidspension.

Der er således medgået fra den 24. oktober 1995 til den 18. november 1999 til behandling og afgørelse af A's ansøgning om førtidspension.

I Grønlands hjemmestyre, lovkontorets vejledning om sagsbehandlingsloven er anført følgende om behandling af sager:

"199. Det selvfølgelige krav om, at alle sager, der behandles af den offentlige forvaltning, skal behandles så enkelt, hurtigt og økonomisk som muligt, gælder i særlig grad sager, hvori enkeltpersoner eller private selskaber, institutioner, foreninger m.v. er part."

Jeg er som ovenfor anført af den opfattelse, at kommunen, allerede på tidspunktet for A's arbejdsprøvning blev stoppet, den 12. november 1997, burde have vurderet, om der var andre muligheder for tilpasning af A til ar-

bejdsmarkedet, alternativt have truffet afgørelse i As ansøgning om førtidspension. Jeg finder det herefter overordentligt kritisabelt, at der går over 4 år til behandling af A's ansøgning om førtidspension.

K kommune har ikke kunnet redegøre for, hvad der er passeret i sagen fra den 11. november 1997 til den 2. december 1998. Jeg tager dette som udtryk for, at der ikke har været foretaget sagsbehandlingsskridt i sagen i den omhandlede periode.

Jeg bemærker, at jeg finder det uacceptabelt, at en sag om førtidspension, nu socialpension, kan henligge uberørt i en periode på et år. Jeg henstiller, at kommunen indfører tilstrækkelige erindringssystemer, således at man undgår, at sager, der er under behandling, ligger stille i længere tid.

Jeg har i øvrigt noteret mig, at det ikke af K kommunes sagsakter fremgår, om A udtrykkeligt er blevet orienteret om, at det var nødvendigt for hendes muligheder for at få tildelt førtidspension, at kommunen fik en ny vurdering af hendes psykiske tilstand.

2. K kommunes sagsbehandlingstid til besvarelse af A's brev af 12. oktober 1998.

A's brev af 12. oktober 1998 er stemplet indgået i K kommune samme dag.

Brevet er besvaret af K kommune den 8. juni 1999.

I Grønlands hjemmestyre, lovkontorets vejledning om sagsbehandlingsloven er anført følgende om besvarelse af rykkerskrivelser fra den, der er part i en sag:

“207. Rykkerskrivelser fra den, der er part i sagen, og som er rimeligt begrundet i sagsbehandlingstiden, bør i almindelighed besvares med det samme. Besvarelsen bør indeholde oplysning om, hvorpå sagen beror og så vidt muligt oplysning om, hvornår myndigheden regner med, at afgørelsen kan foreligge.”

Der er gået over 7 måneder fra K kommune modtog A's brev af 12. oktober 1998 til kommunen besvarede dette. Jeg finder det meget kritisabelt, at K kommune ikke tidligere besvarede A's brev af 12. oktober 1998.

Jeg bemærker i øvrigt, at det følger af almindelig god forvaltningsskik, at en myndighed på eget initiativ bør underrette parten, såfremt en sag trækker ud. Myndigheden bør i den forbindelse endvidere underrette parten om årsagen til, at sagen trækker ud.

3. Aktindsigt.

A klagede endvidere over, at K kommune havde krævet, at hun ansøgte skriftligt om at få aktindsigt.

Jeg bemærker hertil, at jeg ved en gennemgang af henholdsvis den danske og den grønlandske tekst i bestemmelsen i § 9, stk. 1 i landstingslov nr. 8 af 13. juni 1994 om sagsbehandling i den offentlige forvaltning, har konstateret, at der ikke er overensstemmelse mellem den danske tekst og den grønlandske oversættelse heraf. Det fremgår således af den grønlandske tekst, at der kræves en skriftlig begæring, hvis man ønsker aktindsigt i sin sag, mens tilsvarende ikke fremgår af den danske tekst.

Da det således fremgår af den grønlandske tekst til § 9, stk. 1 i landstingsloven om sagsbehandling i den offentlige forvaltning, at der kræves en skriftlig begæring om aktindsigt, kan jeg ikke kritisere, at kommunen har krævet af A, at hun fremsendte en skriftlig begæring om aktindsigt.

Jeg finder imidlertid, at det er en mangel ved landstingsloven om sagsbehandling i den offentlige forvaltning, § 9, stk. 1, at den grønlandske og den danske tekst ikke stemmer overens.

Landstingsloven om landstingets Ombudsmand bestemmer i § 11, at Ombudsmanden skal give Landstinget og Landsstyret meddelelse om mangler ved gældende landstingslove, landstingsforordninger eller administrative bestemmelser. Jeg har derfor ved selvstændigt brev orienteret Landstinget og Landsstyret om manglen ved landstingslov nr. 8 af 13. juni 1994 om sagsbehandling i den offentlige forvaltning, § 9, stk. 1.

Jeg finder herefter anledning til kort at repetere de øvrige processuelle regler om parters aktindsigt i afgørelsessager, som de er beskrevet i sagsbehandlingsloven.

Det følger af sagsbehandlingslovens § 16, at en afgørelse om aktindsigt skal træffes af den myndighed, som i øvrigt træffer afgørelsen i den pågældende sag.

Af samme bestemmelse følger det, at en anmodning om aktindsigt skal afgøres snarest, og såfremt begæringen ikke er besvaret inden 10 dage, skal myndigheden underrette parten om årsagen hertil, samt hvornår afgørelse om aktindsigt forventes at foreligge.

I § 16 er det endelig bestemt, at afgørelser om aktindsigt kan påklages særskilt til den myndighed, som er klageinstans i forhold til afgørelsen af den sag, begæringen vedrører. Det følger endelig af sagsbehandlingslovens § 25, at der skal gives fornøden klagevejledning, såfremt der er en klageinstans for afgørelsen om aktindsigt.

Jeg bemærker i øvrigt, at det følger af vejledningspligten i sagsbehandlingslovens § 7, at myndigheden har pligt til at vejlede den, der søger aktindsigt om at angive en begæring om aktindsigt tilstrækkeligt præcist.

Idet jeg afventer K kommunes bemærkninger omkring erindringssystemer, foretager jeg mig ikke på det foreliggende grundlag yderligere i anledning af A's klage til mig.

Jeg bemærker dog, at jeg ikke har foretaget en vurdering af K kommunes afgørelse vedrørende pension til A, idet A ikke har benyttet sin adgang til at indbringe sagen for Det sociale Ankenævn, hvorfor jeg, jfr. landstingsloven om Landstingets Ombudsmand, § 6, stk. 3, er afskåret fra at undersøge selve afslaget på førtidspension.

4. Indberetning til Grønlands Landsting og Landsstyre.

Jeg bemærker afslutningsvis, at K kommune ved behandlingen af nærværende sag, har begået så store forsømmelser, at jeg har fundet anledning til at indberette forholdet for Grønlands Landsting og Landsstyret, jfr. lands-

tingsloven om Landstingets Ombudsmand, § 10, stk. 1. Jeg har derfor tilsendt Landstingets Lovudvalg samt Landsstyret kopi af nærværende brev.”

Grønlands Landsstyre skrev den 21. august 2000 følgende til mig:

“Indberetning til Grønlands Landsting samt Landsstyret, jfr. landstingsloven om Landstingets Ombudsmand, § 10, stk. 1.

Det kan herved oplyses, at Ombudsmandens indberetning om K kommunes for-sømmelser i sag vedrørende førtidspension, vil blive forelagt Kommunernes Til-synsråd på førstkommende møde, forventeligt i oktober måned.”

K kommune skrev den 22. august 2000 følgende til mig:

“K kommune bekræfter hermed modtagelse af skrivelse af d. 16. august 2000 vedrørende klage fra A. Sagen er videresendt til socialforvaltningen i K kommune, som vil varetage den videre sagsbehandling.”

Jeg rykkede ved brev af 30. november 2000 K kommune for svar på min henstilling.

Tilsynsrådet for de grønlandske kommuner skrev den 2. november 2000 til mig vedrørende min indberetning. Jeg kunne imidlertid ikke ud fra Til-synsrådets brev til mig udlede, hvorledes Tilsynsrådet havde fulgt op på min henstilling. Jeg skrev derfor den 1. december 2000 følgende til Tilsyns-rådet:

“Jeg har modtaget Kommunernes Tilsynsråds brev af 2. november 2000. Brevet refererer til en del sager, som jeg har indberettet til Landsstyret.

I brevet refereres resultatet af min undersøgelse i den konkrete sag, men Tilsyns-rådet synes ikke at forholde sig til min indberetning i den konkrete sag.

Jeg anmoder Tilsynsrådet om at redegøre for, hvad Tilsynsrådet agter at gøre i an-ledning af min indberetning.”

Jeg havde ikke ved beretningsårets udløb modtaget svar fra Tilsynsrådet for De Grønlandske Kommuner. Jeg havde ej heller ved beretningsårets ud-løb modtaget svar fra K kommune.